

Nieuwsbrief - STAB OGR Updates

Nummer 2, 2021

Redactie: mr. G.A. Keus, mr. J.K. van de Poel, mr. ir. O.W.J.M. Scholte, mr. R. Veenhof en bc. K-RMT P.A.H.M. Willems.

INHOUDSOPGAVE

Hof van Justitie van de Europese Unie

[Hof van Justitie van de Europese Unie, ECLI:EU:C:2021:7](#) 14-01-2021

Prejudiciële beslissing Verdrag van Aarhus, artikel 6:13 Awb

Rechtbank

[Rechtbank Oost-Brabant, ECLI:NL:RBOBR:2020:6259](#) 18-12-2020

Verzoek intrekking omgevingsvergunning milieu/Reusel De Mierden

[Rechtbank Limburg, ECLI:NL:RBLIM:2020:7217](#) 25-09-2020

Handhaving/Limburg

Raad van State

[Raad van State, ECLI:NL:RVS:2021:105](#) 20-01-2021

Tracébesluit/IenW

[Raad van State, ECLI:NL:RVS:2020:3138](#) 30-12-2020

Omgevingsvergunning milieu en afwijken bestemmingsplan/Reusel-De Mierden

[Raad van State, ECLI:NL:RVS:2020:3146](#) 30-12-2020

Handhaving/Stadskanaal

[Raad van State, ECLI:NL:RVS:2020:3084](#) 23-12-2020

Projectplan/Waterschap Vechtstromen

[Raad van State, ECLI:NL:RVS:2020:3068](#) 23-12-2020

Planschade/Schagen

[Raad van State, ECLI:NL:RVS:2020:2760](#) 18-11-2020

Handhaving Wnb/Overijssel

RECHTSPRAAK

Tracébesluit/IenW

Berekeningen van de stikstofuitstoot door verkeer als gevolg van het doortrekken en verbreden van de A15 en A12 bij Arnhem zijn niet goed genoeg gemotiveerd.

Casus

Door de minister is het tracébesluit 'A15/A12 Ressen-Oudbroeken (ViA15)' voor verkeersproblematiek in de regio Arnhem/Nijmegen vastgesteld. In de berekeningen van de stikstofneerslag op beschermde natuurgebieden als gevolg van het doortrekken en verbreden van de A15 en A12 wordt de stikstofuitstoot van verkeer op meer dan 5 km afstand van de weg niet meegenomen.

Rechtsvraag

Zijn de berekeningen van de stikstofneerslag op beschermde natuurgebieden als gevolg van het doortrekken en verbreden van de A15 en A12 bij Arnhem volledig?

Uitspraak

Appellant Vereniging Gelderse Natuur en Milieufederatie (hierna: GNMF) betoogt dat de minister ten onrechte alleen de stikstofdeposities heeft berekend van het wegverkeer dat rijdt binnen 5 km van (rekenpunten in) Natura 2000-gebieden. Deze beperking is volgens haar het gevolg van de keuze om in AERIUS Calculator de stikstofdepositie van wegverkeer te berekenen met behulp van de Standaardrekenmethode 2 (hierna: SRM2). Voor overige bronnen wordt OPS gebruikt; daarmee wordt ook gekeken naar deposities buiten 5 km van (rekenpunten in) Natura 2000-gebieden.

De minister heeft ter zitting gesteld dat de implementatie van SRM2 in AERIUS Calculator een maximale rekenafstand heeft van 5 km, omdat eventuele berekende bijdragen van wegverkeer op grotere afstanden niet meer betekenisvol te herleiden zijn tot een individueel project zoals het onderhavige tracé.

De Afdeling overweegt dat het gebruiken van een hulpmiddel als AERIUS Calculator voor het maken van de passende beoordeling als bedoeld in artikel 2.8 van de Wnb alleen is toegestaan als daarmee volledige, precieze en definitieve constatering en conclusies kunnen worden verkregen die elke redelijke wetenschappelijke twijfel over de gevolgen van de geplande werkzaamheden voor de betrokken Natura 2000-gebieden kunnen wegnemen. Naar het oordeel van de Afdeling heeft de minister niet toereikend gemotiveerd dat in dit geval aan deze voorwaarden is voldaan. Het is met name nog onduidelijk of de beoordeling van de stikstofdepositie die als gevolg van het tracé kan ontstaan, volledig is geweest.

Het tracé zelf en de wegen waarop als gevolg van het tracé een toename van verkeer te verwachten valt, liggen slechts ten dele binnen 5 km van (rekenpunten in) de Natura 2000-gebieden die in het Deelrapport gebiedsbescherming (2019) zijn betrokken. Voor zover het verkeer op grotere afstand rijdt, is de stikstofdepositie die daarvan het gevolg is niet berekend.

Verder is onduidelijk in hoeverre het tracé leidt tot stikstofdepositie op (rekenpunten in) Natura 2000-gebieden op meer dan 5 km afstand van wegvakken waarvoor het verkeersmodel een toename in verkeer voorspelt.

Deze bezwaren worden niet weggenomen door de stelling van de minister dat eventuele berekende bijdragen van wegverkeer op grotere afstanden dan 5 km niet meer betekenisvol te herleiden zijn tot een individueel project. Het is de Afdeling namelijk niet duidelijk wat precies onder 'betekenisvol herleiden' moet worden verstaan en hoe is vastgesteld dat daar bij grotere afstanden dan 5 km geen sprake meer van kan zijn. Wat dit laatste betreft, is in het bijzonder onduidelijk waarom het kennelijk wel mogelijk is om met AERIUS Calculator voor andere bronnen dan wegverkeer de stikstofdeposities 'betekenisvol te herleiden' op grotere afstanden dan 5 km.

Hetgeen de minister ter zitting voor het overige naar voren heeft gebracht, komt erop neer dat het streven naar volledigheid van de stikstofberekeningen ten koste zal gaan van de precisie. De Afdeling acht niet aannemelijk gemaakt dat deze keuze moet worden gemaakt. En als het niet uitgesloten is dat om technisch-wetenschappelijke redenen tussen deze twee doelen een balans moet worden gevonden, acht zij de gemaakte afweging onvoldoende inzichtelijk. De minister heeft weliswaar gewezen op enkele voordelen die SRM2 volgens hem biedt voor het berekenen van deposities van wegverkeer, maar het is onduidelijk waarom die zwaarder moeten wegen dan het nadeel dat een gedeelte van de depositie helemaal niet berekend wordt. Een cijfermatige onderbouwing van de voor- en nadelen ontbreekt. Bovendien heeft de minister in deze procedure onvoldoende duidelijk gemaakt hoe, als inderdaad moet worden aangenomen dat een gedeelte van de stikstofdepositie bezwaarlijk in de passende beoordeling van een individueel project wordt betrokken, kan worden uitgesloten dat dat gedeelte van de

stikstofdepositie, eventueel in samenhang met de stikstofdepositie van andere projecten en activiteiten, toch leidt tot of bijdraagt aan een aantasting van stikstofgevoelige habitats en, als dat niet kan, hoe is verzekerd dat dan passende maatregelen getroffen zullen worden.

De Afdeling oordeelt (onder andere) dat ontoereikend is gemotiveerd dat, ondanks het hanteren van een 5 km-rekengrens in de stikstofberekeningen, uit het Deelrapport gebiedsbescherming (2019) volledige, precieze en definitieve constatering en conclusies kunnen worden verkregen, die elke redelijke wetenschappelijke twijfel over de gevolgen van het tracé voor de betrokken Natura 2000-gebieden kunnen wegnemen.

Instantie: Raad van State

Datum uitspraak: 20-01-2021

ECLI: ECLI:NL:RVS:2021:105

Zaaknummer: 201702813/1/R3

Wetsartikelen: 6 Hrl

RECHTSPRAAK

Handhaving/Stadskanaal

Niet voldaan aan meldingsplicht uit Activiteitenbesluit. Is sprake van één of twee inrichtingen?

Casus

In 2004 zijn alle activiteiten op de percelen als één inrichting aangevraagd en vergund. In de revisievergunning van [appellante sub 2] van 6 april 2005 wordt geen onderscheid gemaakt welk bedrijf welke activiteiten verricht. Het college stelt zich op het standpunt dat de feitelijke situatie inmiddels is gewijzigd en dat op basis van de feitelijke situatie moet worden geconcludeerd dat – onder meer – TSS een aparte inrichting is.

Verweerder heeft TSS onder oplegging van een dwangsom gelast om een melding te doen als bedoeld in artikel 1.10 van het Activiteitenbesluit milieubeheer. Zowel [appellante sub 2] als TSS zijn het daarmee niet eens. Hun vrees is dat een melding van TSS de rechtspositie van [appellante sub 2] aantast.

Rechtsvraag

Zijn de bindingen tussen de ondernemingen van [appellante sub 2] en TSS zodanig dat sprake is van één inrichting in de zin van de Wet milieubeheer (Wm)?

Uitspraak

[Appellante sub 2] en TSS zijn elk voor zich zelfstandige bedrijven en voeren op de percelen hun eigen activiteiten uit. Zij maken daarbij gebruik van hetzelfde pand en de omliggende gronden op de percelen. Van een gezamenlijk of gemeenschappelijk gebruik is geen sprake, met uitzondering van het gezamenlijk gebruik van de wasstraat en de olie- en bezinkselafscheider, alsmede de inrit. Aan de eis van onmiddellijke nabijheid is daarmee voldaan. De organisatorische binding is in onvoldoende mate aanwezig. Ook van technische en functionele bindingen in een zodanige mate dat sprake is van één inrichting als bedoeld in artikel 1.1, vierde lid, van de Wm is niet gebleken. Daartoe overweegt de Afdeling als volgt. Op de zitting van de rechtbank is toegelicht dat [appellante sub 2] als vergunninghouder van de

revisievergunning aanwijzingen aan TSS geeft. Tussen partijen is echter niet in geschil dat in privaatrechtelijke overeenkomsten tussen [appellante sub 2] en TSS niet is geregeld dat [appellante sub 2] zeggenschap heeft over (de bedrijfsvoering) van TSS. TSS is daarmee niet gehouden de aanwijzingen van [appellante sub 2] op te volgen. Voorts is van functionele bindingen tussen [appellante sub 2] en TSS niet gebleken, afgezien van de omstandigheid dat [appellante sub 2] zijn wagenpark door TSS laat onderhouden. Tussen partijen is niet in geschil dat er tussen [appellante sub 2] en TSS geen uitwisseling van goederen, personeel en/of bedrijfsmiddelen plaatsvindt. Concluderend is de Afdeling van oordeel dat de rechtbank terecht heeft overwogen dat er een gebrek is aan zodanige bindingen tussen beide ondernemingen dat sprake zou zijn van één inrichting in de zin van de Wet milieubeheer.

Instantie: Raad van State

Datum uitspraak: 30-12-2020

ECLI: ECLI:NL:RVS:2020:3146

Zaaknummer: 201907622/1/R4

Wetsartikelen: 1.1 lid 4 Wm en 1.10 lid 1 en 3 Wm

RECHTSPRAAK

Planschade/Schagen

Passieve risicoaanvaarding, voorzienbaarheid, onderzoeksplicht.

Casus

[Appellant] is eigenaar van de percelen aan de [locatie] te Schagerbrug (hierna: de percelen). Op 12 mei 2017 heeft hij het college verzocht om een tegemoetkoming in de planschade. Aan deze aanvraag heeft hij ten grondslag gelegd dat de onder het bestemmingsplan Buitengebied 1989 (hierna: het oude bestemmingplan) bestaande bebouwingsmogelijkheden van de percelen in het nieuwe bestemmingsplan zijn vervallen of beperkt en dat dit tot waardevermindering van de percelen heeft geleid.

Rechtsvraag

Niet in geschil is dat het voorontwerp van het nieuwe bestemmingsplan een concreet beleidsvoornemen inhoudt en dat dit voorontwerp voldoende is om voorzienbaarheid tegen te werpen. Evenmin is in geschil dat het voorontwerp vanaf 10 maart 2011 ter inzage is gelegd en dat het college voorafgaand daaraan folders heeft verspreid om het voorontwerp van het nieuwe bestemmingsplan onder de aandacht te brengen. In geschil is of in dit geval de inhoud van de folder voldoende is om voorzienbaarheid te kunnen tegenwerpen. Daarbij is het in dit geval in het bijzonder de vraag, of gezien vanuit de positie van een redelijk denkend en handelend eigenaar, op basis van deze openbaarmaking aanleiding bestond om er rekening mee te houden dat het voorontwerp mede betrekking heeft op het gebied waarin het perceel is gelegen en dat daarom van [appellant] mocht worden verwacht dat hij het voorontwerp zou raadplegen.

Uitspraak

Dat in de folder het woord dorpskernen is vermeld, betekent niet dat [appellant], als redelijk denkend en handelend eigenaar van het perceel, in de gegeven omstandigheden zonder meer mocht aannemen dat het voorontwerp voor hem niet van belang zou zijn. In de folder, die ook is verspreid in het gebied waarin het perceel is gelegen, is immers tevens vermeld dat het voorontwerp betrekking heeft op het bestaande dorpsgebied van de in deze folder genoemde

dorpen, die deel uitmaken van de gemeente Schagen, waaronder het dorp Schagerbrug. Naar het oordeel van de Afdeling zou een redelijk denkend en handelend eigenaar van het perceel rekening houden met de mogelijkheid dat met het in de folder aangeduide bestaande dorpsgebied van Schagerbrug ook het bedrijventerrein De Trambaan, waarbinnen het perceel van [appellant] is gelegen, zou zijn bedoeld. Daarbij neemt de Afdeling in aanmerking dat dit bedrijventerrein een bestaand stedenbouwkundig samenstel van bebouwing en gronden ten behoeve van bedrijvigheid met bijbehorende bedrijfswoningen is en dat het is gesitueerd in aansluiting op, althans op betrekkelijk korte afstand van, het woongebied van het dorp Schagerbrug. Onder deze omstandigheden zou een redelijk denkend en handelend eigenaar niet zonder meer aannemen dat het industrieterrein De Trambaan buiten het plangebied van het voorontwerp van een bestemmingsplan voor het dorpsgebied van Schagerbrug valt. Die eigenaar zou daar, na lezing van het bericht in de folder, onderzoek naar doen en, na de terinzagelegging van het voorontwerp, kennis hebben kunnen nemen van het beleidsvoornemen met betrekking tot het in het buitengebied gelegen perceel. Voor zover [appellant] dat niet heeft gedaan, komen de gevolgen daarvan voor zijn rekening.

Instantie: Raad van State

Datum uitspraak: 23-12-2020

ECLI: ECLI:NL:RVS:2020:3068

Zaaknummer: 201909388/1/A2

Wetsartikelen: 6.3 Wro

RECHTSPRAAK

Verzoek intrekking omgevingsvergunning milieu/Reusel De Mierden

Beoordelingskader voor verzoek om intrekking van een omgevingsvergunning milieu.

Casus

In 2012 is een omgevingsvergunning (voor de activiteiten milieu en bouwen) verleend voor het houden van 3.132 vleesvarkens op de locatie [adres] te [vestigingsplaats]. In de bestaande stal 2 mogen 1.152 varkens worden gehouden en in de nieuw te bouwen stal 3 mogen 1.980 varkens worden gehouden. In 2018 heeft eiseres verweerder verzocht de omgevingsvergunning in te trekken voor wat betreft de bouw van de niet gerealiseerde stal 3 en het daarin te houden aantal dieren. In 2019 is verzocht de vergunning geheel in te trekken. Verweerder heeft dit verzoek afgewezen. Uit artikel 2.33, tweede lid, aanhef en onder a, van de Wabo volgt dat verweerder de omgevingsvergunning helemaal of voor een deel mag intrekken als er drie jaar of langer (en bij een omgevingsvergunning voor bouwen of aanleggen een half jaar of langer) geen handelingen zijn verricht met gebruikmaking van de betreffende omgevingsvergunning.

Rechtsvraag

1. Wie moet aannemelijk maken dat de termijn van drie jaar dan wel een half jaar is verstreken of juist niet?
2. Kan en mag verweerder de omgevingsvergunning gedeeltelijk intrekken als een omgevingsvergunning gedeeltelijk niet is gebruikt?
3. Welke eisen kunnen worden gesteld aan het gebruik van de intrekkingbevoegdheid?

Uitspraak

1. De rechtbank is van oordeel dat eiseres in ieder geval haar verzoek om intrekking voldoende

heeft onderbouwd indien zij meitellingen over een periode van drie jaar of langer heeft overgelegd waaruit blijkt dat in de inrichting tijdens de momentopnames omstreeks de maand mei over een periode van drie jaar of langer geen of minder dieren aanwezig zijn geweest dan vergund. In dat geval heeft zij een begin van bewijs geleverd dat gedurende een periode van drie jaar niet of gedeeltelijk geen gebruik is gemaakt van de geldende omgevingsvergunning. Op verweerder rust (als hij stelt dat hij niet bevoegd is omdat de periode niet is verstreken) de bewijslast van het tegendeel.

2. De rechtbank is van oordeel dat verweerder alleen bevoegd is om in te trekken als er drie jaar of langer helemaal géén dieren van een bepaalde diercategorie in de betreffende stal worden gehouden. Dit moet per stal worden bekeken. Als er wel een deel van de dieren van de juiste diercategorie zijn gehouden in de stal, dan is verweerder niet bevoegd. De rechtbank beschouwt een stal als een zelfstandig onderdeel van een inrichting.

3. Volgens vaste rechtspraak van de Afdeling, waaronder de uitspraak van 27 december 2017 (ECLI:NL:RVS:2017:3583), moeten bij de beslissing over intrekking van een omgevingsvergunning alle in aanmerking te nemen belangen worden betrokken en tegen elkaar worden afgewogen. Daartoe behoren onder meer de (financiële) belangen van vergunninghouder. Hiertoe behoort overigens ook het belang van de bescherming van het milieu. Bij de afweging moet in aanmerking worden genomen of het niet tijdig gebruikmaken van de vergunning aan de vergunninghouder is toe te rekenen. De rechtbank heeft in de tussenuitspraak van 26 oktober 2018 (ECLI:NL:RBOBR:2018:5237), onder verwijzing naar de uitspraak van de Afdeling van 26 oktober 2016 (ECLI:NL:RVS:2016:2840), overwogen dat bij intrekking niet kan worden volstaan met verwijzing naar een intrekkingenbeleid, maar dat de omstandigheden van het geval bij de belangenafweging moeten worden betrokken.

Instantie: Rechtbank Oost-Brabant

Datum uitspraak: 18-12-2020

ECLI: ECLI:NL:RBOBR:2020:6259

Zaaknummer: 201507715/1/A3

Wetsartikelen: 2.33 lid 2 onder a Wabo

RECHTSPRAAK

Prejudiciële beslissing Verdrag van Aarhus, artikel 6:13 Awb

Naar aanleiding van prejudiciële vragen van de rechtbank Limburg oordeelt het HvJ EU dat het in strijd is met het verdrag van Aarhus dat de ontvankelijkheid van het beroep van een niet-gouvernementele organisatie in een milieuaangelegenheid afhankelijk wordt gesteld van deelname aan de voorbereidingsprocedure (zoals artikel 6:13 Awb bepaalt).

Casus

Een tweetal milieuorganisaties en een persoon (eiser) hebben bij de rechtbank Limburg (Nederland) beroep ingesteld tegen een door burgemeester en wethouders van Echt-Susteren verleende omgevingsvergunning voor bouwen en de activiteit milieu voor de uitbreiding en wijziging van een varkensstal. De vergunning is met toepassing van afdeling 3.4 van de Awb (de uniforme openbare voorbereidingsprocedure) verleend. Wat het door eiser ingestelde beroep betreft, is de verwijzende rechter van oordeel dat het niet|ontvankelijk moet worden verklaard, omdat eiser geen belanghebbende in de zin van artikel 1:2, eerste lid, van de Awb is, aangezien hij niet in de buurt van de veehouderij woont, maar op ongeveer twintig kilometer ervandaan. Het beroep van de milieuorganisaties moet, gelet op artikel 6:13 van de Awb, niet|ontvankelijk worden verklaard, omdat zij niet aan de voorbereidingsprocedure hebben deelgenomen.

De verwijzende rechter vraagt zich evenwel af of deze voorwaarden voor ontvankelijkheid verenigbaar zijn met het Unierecht en, in het bijzonder, met artikel 9, tweede lid, van het Verdrag van Aarhus. Zie rechtbank Limburg 21 december 2018 (ECLI:NL:RBLIM:2018:12159).

Rechtsvraag

1. Verzet artikel 9, tweede lid, van het Verdrag van Aarhus zich ertegen dat het recht op toegang tot de rechter voor eenieder (*public*), voor zover dit niet het betrokken publiek (*public concerned*) (belanghebbenden) is, in volle omvang wordt uitgesloten?

2. Moet artikel 9, tweede lid, van het Verdrag van Aarhus zo worden uitgelegd dat het zich ertegen verzet dat de toegang tot de rechter voor het betrokken publiek (*public concerned*) (belanghebbenden) afhankelijk wordt gesteld van het gebruikmaken van inspraak in de zin van artikel 6 van dit verdrag?

Uitspraak

1. Artikel 9, tweede lid, van het Verdrag van Aarhus heeft niet tot doel om een recht op beroep tegen besluiten en andere handelingen die binnen de werkingssfeer van artikel 6 ervan vallen en betrekking hebben op projecten waarbij het publiek inspraak heeft in de besluitvorming, toe te kennen aan het publiek in het algemeen, maar beoogt dit recht alleen te waarborgen voor leden van het 'betrokken publiek' die aan bepaalde voorwaarden voldoen.

2. Uit de rechtspraak van het Hof volgt dat de leden van het 'betrokken publiek' in de zin van het Verdrag van Aarhus de in artikel 9, tweede lid, van dat verdrag bedoelde handelingen in rechte moeten kunnen aanvechten, ongeacht de rol die zij bij de behandeling van de aanvraag hebben kunnen spelen, en dat de partijen bij dit verdrag dus niet kunnen bepalen dat een dergelijk beroep niet-ontvankelijk is op grond van het feit dat de verzoeker heeft deelgenomen aan het besluitvormingsproces van het bestreden besluit en bij die gelegenheid zijn standpunt kenbaar heeft kunnen maken (zie in die zin, betreffende vergelijkbare bepalingen van richtlijn 85/337/EEG van de Raad van 27 juni 1985 betreffende de milieu-effectbeoordeling van bepaalde openbare en particuliere projecten (PB 1985, L 175, blz. 40), het arrest van 15 oktober 2009, *Djurgården-Lilla Värtans Miljöskyddsörening*, C-263/08, ECLI:EU:C:2009:631, punten 38 en 39).

De inspraak in de milieubesluitvormingsprocedure onder de voorwaarden van dat verdrag onderscheidt zich immers van het beroep in rechte en heeft een ander doel, aangezien dat beroep in voorkomend geval kan worden ingesteld tegen het besluit dat na afloop van die procedure is genomen, waardoor die inspraak geen invloed heeft op de voorwaarden om in beroep te kunnen gaan (zie in die zin het genoemde arrest van 15 oktober 2009, punt 38).

Wat in het bijzonder milieubeschermingsorganisaties betreft, dient voorts in herinnering te worden gebracht dat artikel 9, tweede lid, tweede alinea, tweede en derde volzin, van het Verdrag van Aarhus bepaalt dat niet-gouvernementele organisaties die voldoen aan de voorwaarden van artikel 2, punt 5, van dit verdrag, moeten worden geacht hetzij een voldoende belang te hebben, hetzij rechten te hebben waarop inbreuk kan worden gemaakt, naargelang de nationale wetgeving de ene dan wel de andere van deze voorwaarden voor ontvankelijkheid hanteert.

Tot slot moet worden vastgesteld dat de in artikel 9, lid 2, van het Verdrag van Aarhus vastgestelde doelstelling, te weten een 'ruime toegang tot de rechter' verzekeren, en het nuttig effect van deze bepaling niet worden gewaarborgd door een wettelijke regeling die de ontvankelijkheid van een door een niet-gouvernementele organisatie ingesteld beroep, afhankelijk zou stellen van de rol die zij al dan niet heeft gespeeld tijdens de inspraakfase van het besluitvormingsproces, terwijl deze fase niet hetzelfde doel heeft als een beroep in rechte en een dergelijke organisatie haar beoordeling van een project bovendien kan aanpassen naargelang de uitkomst van dat proces (zie in die zin het genoemde arrest van 15 oktober 2009, punten 38, 39 en 48).

Uit het voorgaande volgt dat artikel 9, tweede lid, van het Verdrag van Aarhus zich ertegen verzet dat de ontvankelijkheid van het daarin bedoelde beroep in rechte, dat wordt ingesteld door niet-gouvernementele organisaties die deel uitmaken van het 'betrokken publiek' in de zin van het Verdrag van Aarhus, afhankelijk wordt gesteld van hun deelname aan het besluitvormingsproces dat tot de vaststelling van het bestreden besluit heeft geleid.

Instantie: Hof van Justitie van de Europese Unie

Datum uitspraak: 14-01-2021

ECLI: ECLI:EU:C:2021:7

Zaaknummer: C-826/18

Wetsartikelen: 9 lid 2 Verdrag van Aarhus en 6:13 Awb

RECHTSPRAAK

Projectplan/Waterschap Vechtstromen

Verzoek om vastleggen projectplan, toetsing aan leggerprofiel en doelstellingen artikel 2.1 van de Waterwet.

Casus

Bij brief van 16 april 2018 heeft [appellant] het dagelijks bestuur verzocht om de hiervoor genoemde waterloop, die volgens [appellant] in 1974 door de toenmalige erven [appellant] aan het dagelijks bestuur in gebruik is overgedragen, in de oorspronkelijke toestand te herstellen en daarvoor binnen twee weken een plan van aanpak vast te stellen. Het dagelijks bestuur heeft dit verzoek opgevat als een verzoek tot het vaststellen van een projectplan zoals bedoeld in artikel 5.4 van de Waterwet.

[Appellant] betoogt dat de rechtbank ten onrechte heeft overwogen dat het dagelijks bestuur in redelijkheid zijn verzoek om een projectplan vast te stellen, heeft afgewezen. Volgens hem is bij de vaststelling van dat besluit in het geheel geen rekening gehouden met zijn belangen. Hij wijst erop dat het waterschap sinds de overdracht van de waterloop in 1974 deze heeft verbreed en dat het onredelijk is dat hij nu een bredere waterloop met sterk verhoogde onderhoudslasten terugkrijgt. Bovendien is het teruggegeven gedeelte door de verbreding niet meer bruikbaar als weidegebied. Daar komt bij dat hij ervan mocht uitgaan dat, gelet op de inhoud van de overeenkomst in 1974, sprake was van grondafstand, zo stelt [appellant]. Volgens hem heeft hij belang bij het vaststellen van een projectplan waarbij de waterloop wordt teruggebracht in de oorspronkelijke staat en is dit belang verenigbaar met de doelstellingen van de Waterwet. De rechtbank heeft volgens [appellant] dan ook ten onrechte vooropgesteld dat er geen waterstaatkundige noodzaak zou zijn om maatregelen te nemen. Verder voert hij aan dat er problemen zijn met verdroging. Hij wijst op publicaties van het waterschap. Volgens [appellant] is de grondwaterstand van het naastliggende perceel meer dan 2 m beneden het maaiveld en groeit het weidegras nauwelijks.

Rechtsvraag

Had het waterschap een projectplan moeten vaststellen?

Uitspraak

Een projectplan als bedoeld in artikel 5.4 van de Waterwet kan alleen worden vastgesteld ten behoeve van een in artikel 2.1, eerste lid, van de Waterwet opgenomen doelstelling van het waterbeheer. Als met het oog op die doelstelling een projectplan wordt vastgesteld, kunnen de belangen van de grondeigenaar, waaronder zijn financiële belangen, weliswaar een rol spelen bij het door het dagelijks bestuur te nemen besluit. Maar dat neemt niet weg dat een projectplan alleen kan worden vastgesteld als daarmee wordt beoogd een waterbelang als genoemd in artikel 2.1, eerste lid, van de Waterwet te behartigen.

Het dagelijks bestuur heeft ter zitting nader toegelicht dat de waterloop op de juiste wijze functioneert, zodat geen aanleiding bestaat om de waterloop in de oude staat te herstellen. Ook bestaat volgens het dagelijks bestuur geen aanleiding om de waterloop aan te passen, zodat water langer vastgehouden kan worden. De situatie op deze locatie is volgens het dagelijks bestuur wat verdroging betreft, niet dusdanig dat om die reden een projectplan moet worden vastgesteld.

Daargelaten de vraag of in 1974 sprake was van grondafstand en hoe breed de waterloop sindsdien is, heeft [appellant] niet onderbouwd dat de waterloop in de huidige staat niet goed functioneert. De enkele verwijzing naar niet gespecificeerde publicaties van het waterschap, is daarvoor onvoldoende. De Afdeling ziet met de rechtbank geen grond om aan het standpunt van het dagelijks bestuur dat de waterloop goed functioneert en er geen waterstaatkundige noodzaak bestaat om maatregelen te treffen, te twijfelen.

Omdat het dagelijks bestuur zich in redelijkheid op het standpunt heeft kunnen stellen dat de waterloop in dit geval goed functioneert en daarom geen van de in artikel 2.1, eerste lid, van de Waterwet genoemde belangen in het geding is, kunnen de door [appellant] gestelde, louter financiële belangen bij de door hem gewenste ingreep in de waterloop niet alsnog leiden tot het vaststellen van een projectplan in strijd met de hiervoor in de Waterwet genoemde belangen. Het dagelijks bestuur heeft in dit geval daarom geen rekening hoeven houden met de louter financiële belangen van [appellant].

Instantie: Raad van State

Datum uitspraak: 23-12-2020

ECLI: ECLI:NL:RVS:2020:3084

Zaaknummer: 201908673/1/R1

Wetsartikelen: 2.1 Waterwet, 5.4 Waterwet en 78 Waterschapswet

RECHTSPRAAK

Handhaving/Limburg

Verweerder kon op basis van de zorgplichtbepaling uit het Activiteitenbesluit een last opleggen om een aantal maatregelen in verband met ‘good housekeeping’ te treffen ter voorkoming van stofoverlast.

Casus

Verweerder heeft meerdere lasten onder dwangsom opgelegd aan een bedrijf dat hout verwerkt tot houtvezels en houtpellets. Er is onder meer, op basis van de zorgplicht, een last opgelegd om een aantal maatregelen in verband met ‘good housekeeping’ te treffen om stofoverlast te voorkomen. Eiseres betoogt dat van een overtreding van de zorgplicht geen sprake kan zijn omdat er geen wettelijke norm voor stofdepositie bestaat en zij niet onmiskenbaar in strijd met de zorgplicht handelt.

Rechtsvraag

1. Bevat artikel 3.32, eerste lid, van het Activiteitenbesluit (dat ziet op het beperken van stofoverlast) een uitputtende regeling?
2. Handelt eiseres onmiskenbaar in strijd met de zorgplicht?

Uitspraak

1. Verweerder heeft onder meer als grondslag voor het opleggen van de last 8.2.2. artikel 3.32 en de zorgplicht uit het Activiteitenbesluit gebruikt. In bijlage 8 bij de bestreden besluiten is een overzicht opgesteld van activiteiten binnen de inrichting waarbij sprake is van op- en overslag waar de zorgplicht voor geldt.

Zoals de Afdeling meermaals heeft geoordeeld, is overtreding van de zorgplicht als bedoeld in het Activiteitenbesluit uitsluitend aan de orde in gevallen waarvoor dat besluit geen uitputtende regeling bevat (uitspraken van 10 augustus 2011, ECLI:NL:RVS:2011:BR4631, 29

januari 2014, ECLI:NL:RVS:2014:174 en 2 november 2016, ECLI:NL:RVS:2016:2881). Paragraaf 3.4.3 en in het bijzonder het daarvan onderdeel uitmakende artikel 3.32 van het Activiteitenbesluit heeft betrekking op het op- en overslaan van inerte goederen zoals hier aan orde, maar bevat geen uitputtende regeling daarvoor. Hieruit volgt dat overtreding van de zorgplicht ten aanzien van de zogenoemde diffusie stofemissies aan de orde kan zijn.

2. In onder meer de uitspraak van 10 augustus 2011 heeft de Afdeling verder geoordeeld dat bestuursrechtelijke handavingsmaatregelen vanwege overtreding van de zorgplicht uitsluitend kunnen worden getroffen wanneer het handelen of nalaten van de drijver van de inrichting onmiskenbaar in strijd is met de zorgplicht. Daartoe heeft de Afdeling overwogen dat *‘de zorgplicht zoals geregeld in het Activiteitenbesluit een aantal begrippen bevat die nadere invulling behoeven, en waarbij niet één invulling als de enig juiste kan worden beschouwd. De vragen wanneer nadelige milieugevolgen niet voldoende worden voorkomen en wanneer redelijkerwijs kan worden gevergd dat deze gevolgen worden voorkomen, kunnen bijvoorbeeld afhankelijk van de gekozen weging van alle relevante factoren op verschillende manieren worden beantwoord. Dit betekent dat niet in alle gevallen een eenduidig antwoord bestaat op de vraag waartoe de norm in een concreet geval exact verplicht’*.

Hieruit volgt naar het oordeel van de rechtbank dat overtreding van de zorgplicht eerder aan de orde kan zijn wanneer door eenvoudige, gemakkelijk te treffen maatregelen (bijvoorbeeld) stofverspreiding buiten de inrichting kan worden voorkomen of beperkt, terwijl die maatregelen niet worden getroffen. Naar het oordeel van de rechtbank heeft verweerder door de diverse controles en het rapport van Buro Blauw, in combinatie met het klachtenpatroon, niet alleen voldoende aangetoond dat eiseressen artikel 3.32 van het Activiteitenbesluit hebben overtreden, maar ook voldoende aannemelijk gemaakt dat als gevolg van de op- en overslagactiviteiten binnen de inrichting dermate veel stofemissie optreedt dan wel kan optreden, dat voor eiseressen onmiskenbaar is dat van hen redelijkerwijs kon worden gevergd dat zij de stofemissie van de op- en overslagactiviteiten binnen de inrichting door *good housekeeping* kon voorkomen of in ieder geval beperken. Hierbij is niet van doorslaggevend belang dat er, zoals de StAB heeft onderschreven, in Nederland geen wettelijk toetsingskader geldt voor stofdepositie rond bedrijven. Dat de StAB de door Buro Blauw genoemde grenswaarden voor stofdepositie niet geschikt acht om te bepalen of er sprake is van onaanvaardbare stofhinder buiten de inrichting, dat de StAB van mening is dat er onvoldoende basis is om op grond van de depositiemetingen van Buro Blauw de kwantitatieve overschrijding van de grenswaarde objectief vast te stellen en dat dit rapport onvoldoende basis vormt om op grond daarvan handhavend te kunnen optreden, laat ook volgens de StAB onverlet dat verweerder in het kader van de door de drijvers van de inrichting te betrachten zorgplicht eisen kan stellen aan het toepassen van *good housekeeping* en het treffen van

mogelijke maatregelen kan verlangen om de stofemissie buiten de inrichting te voorkomen of in ieder geval te beperken. Omdat eiseressen daarin tekort zijn geschoten, was verweerder naar het oordeel van de rechtbank bevoegd eiseressen een last onder dwangsom op te leggen om de stofemissie bij de op- en overslagactiviteiten door het treffen van *good-housekeeping* maatregelen en het bijhouden daarvan in een logboek te beperken.

Instantie: Rechtbank Limburg

Datum uitspraak: 25-09-2020

ECLI: ECLI:NL:RBLIM:2020:7217

Zaaknummer: AWB/ROE 19/3147, 19/3150, 19/3152, 20/1511 en 20/1513

Wetsartikelen: 2 onder b Activiteitenbesluit, 2.1 lid 1 Activiteitenbesluit en 3.32 lid 1 Activiteitenbesluit

RECHTSPRAAK

Omgevingsvergunning milieu en afwijken bestemmingsplan/Reusel-De Mierden

Interpretatie stalderingsregeling IOV Noord-Brabant.

Casus

Verleende gunning voor uitbreiding vleesvarkenshouderij, waarbij stal wordt verlengd. In de tussenuitspraak (ECLI:NL:RVS:2019:1990) is onder meer opdracht gegeven om te beoordelen of de aanvraag in overeenstemming is met de in de Interim omgevingsverordening (IOV) van de provincie Noord-Brabant opgenomen stalderingsregeling, nadat de aanvrager in de gelegenheid is gesteld om een stalderingsbewijs te overleggen. Appellanten betogen dat het overgelegde stalderingsbewijs op onjuiste gronden is afgegeven, omdat de ter plaatse geldende bestemmingsplanregeling nog altijd onverkort een gebruik als dierenverblijf mogelijk maakt. Weliswaar is de omvang van een dierenverblijf voor hokdieren beperkt, maar dat laat de mogelijkheden voor een dierenverblijf voor andere dieren in dezelfde stalruimte onverlet. Daar komt bij dat het overgangsrecht gedurende een jaar na het beëindigen van het gebruik als dierenverblijf voor hokdieren hervatting van dat gebruik mogelijk maakt.

Rechtsvraag

1. Ziet de stalderingsregeling op de beëindiging van het gebruik van een dierenverblijf als hokdierenverblijf of moet het gebruik geheel worden beëindigd?
2. Staat het overgangsrecht uit het nieuwe bestemmingsplan er aan in de weg dat van een beëindiging van het gebruik als hokdierenverblijf wordt uitgegaan?

Uitspraak

1. De stalderingsregeling zoals die gold ten tijde van het verlenen van het stalderingsbewijs is neergelegd in de artikelen 2.74 en 3.52 van de Interim omgevingsverordening.

Blijkens de tekst van deze artikelen kan de stalderingsregeling worden toegepast wanneer 'binnen het stalderingsgebied dierenverblijf van een hokdierhouderij is gesaneerd door sloop

of herbestemming waarbij het gebruik als dierenverblijf juridisch en feitelijk is beëindigd'. Een redelijke uitleg brengt met zich dat de bedoelde juridische en feitelijke beëindiging van een gebruik als dierenverblijf betrekking heeft op gebruik als dierenverblijf voor hokdierhouderij. Dit is ook in overeenstemming met het doel van de stalderingsregeling zoals toegelicht door gedeputeerde staten van Noord-Brabant en zoals blijkt uit de toelichting bij de stalderingsregeling, om uitsluitend hokdierhouderijen te reguleren en andere dierhouderijen, zoals melkveehouderijen, van de regeling uit te zonderen. Anders dan [appellant] en de stichting betogen, kan in beginsel dus ook toepassing worden gegeven aan de stalderingsregeling, wanneer een gebruik als dierenverblijf voor hokdieren wordt gewijzigd in een gebruik als dierenverblijf voor andere soorten dieren.

2. Op de gronden van [bedrijf] geldt het op 12 maart 2019 vastgestelde bestemmingsplan 'Buitengebied 2009, herziening [locatie]-3'. De op deze gronden rustende bestemming 'Agrarisch met waarden – landschap', met functieaanduiding 'specifieke vorm van agrarisch met waarden – veehouderij' laat voor [bedrijf] een gebruik van een dierenverblijf voor hokdieren tot een oppervlakte van maximaal 1.006 m² toe. Niet in geschil is dat De Beemdhoeve op grond van het voorgaande bestemmingsplan een grotere oppervlakte van 2.066 m² mocht gebruiken, en feitelijk ook gebruikte, voor een dierenverblijf van hokdieren. In het nieuwe bestemmingsplan zijn de gronden in zoverre voor wat betreft een oppervlakte van 1.060 m² herbestemd. Naar het oordeel van de Afdeling mochten gedeputeerde staten van Noord-Brabant er bij het afgeven van het stalderingsbewijs van uitgaan dat deze herbestemming geldt als sanering door de juridische beëindiging van het gebruik van een dierenverblijf voor hokdierhouderij. Dit is in overeenstemming met de toelichting bij de stalderingsregeling. Daarin staat dat bij herbestemming geldt dat feitelijk en juridisch geborgd moet zijn dat er geen dieren meer gehouden kunnen worden in het gebouw. Dit betekent volgens de toelichting dat er geen veehouderijbestemming meer op de gebouwen mag liggen. Dit vergt dat de bestemmingsplanprocedure waarin dit geborgd is, doorlopen moet zijn. Het is niet voldoende dat een procedure tot herziening is gestart of dat is toegezegd dat de procedure doorlopen wordt, zo is in de toelichting vermeld. In dit geval is de bestemmingsplanprocedure doorlopen. [Appellant] en de stichting voeren op zichzelf terecht aan dat het overgangsrecht van het bestemmingsplan in beginsel de mogelijkheid biedt om door herbestemming juridisch beëindigd gebruik, dat ook feitelijk is beëindigd, binnen een periode van een jaar weer te hervatten. Daarmee maakt de stalderingsregeling – naar de Afdeling aanneemt onbedoeld – mogelijk dat gesaneerde en voor de stalderingsregeling ingezette stalruimte binnen een jaar toch weer in gebruik wordt genomen als dierenverblijf voor hokdieren. Die omstandigheid is echter onvoldoende voor het oordeel dat de stalderingsregeling zo moet worden uitgelegd dat niet voldoende is dat de bestemmingsplanprocedure is doorlopen, maar dat pas van sanering door juridische beëindiging mag worden uitgegaan wanneer een hervatting van het oude,

beëindigde gebruik met een beroep op het overgangsrecht niet meer mogelijk is. De Afdeling merkt daarbij op dat het haar voorkomt dat het gedeputeerde staten vrij zal staan om vóór afgifte van een stalderingsbewijs enige vorm van waarborg te verlangen dat een stalruimte die voor de stalderingsregeling wordt ingezet nadien niet meer opnieuw in gebruik wordt genomen als dierenverblijf voor hokdieren.

Instantie: Raad van State

Datum uitspraak: 30-12-2020

ECLI: ECLI:NL:RVS:2020:3138

Zaaknummer: 201805270/5/R3

Wetsartikelen: 2.74 en 3.52 IOV Noord-Brabant

RECHTSPRAAK

Handhaving Wnb/Overijssel

Wnb-vergunning voor een veehouderij wordt geacht tevens te zijn verleend voor de daarmee gepaard gaande verkeersbewegingen.

Casus

Verzoek om handhaving op grond van Wnb bij veehouderij omdat transportbewegingen van en naar het bedrijf niet onder de verleende Wnb-vergunning zouden vallen. In 2017 is op basis van de destijds geldende versie van AERIUS een Wnb-vergunning verleend.

Rechtsvraag

1. Heeft de verleende Wnb-vergunning ook betrekking op de transportbewegingen van en naar de inrichting?
2. Kan de vraag of de Wnb-vergunning destijds verleend had kunnen worden in het kader van een handavingsprocedure aan de orde komen?

Uitspraak

1. De Afdeling overweegt allereerst dat een Wnb-vergunning wordt verleend voor een project, zoals de oprichting, uitbreiding of exploitatie van een veehouderij. Bij de verlening van een Wnb-vergunning voor een dergelijk project moeten alle gevolgen van dat project voor Natura 2000-gebieden worden beoordeeld.

Onder verwijzing naar de uitspraak van 9 september 2020, (ECLI:NL:RVS:2020:2170, onder 7), overweegt de Afdeling dat dat ook geldt voor transportbewegingen die inherent zijn aan de exploitatie van een veehouderij. Daarbij moet bijvoorbeeld worden gedacht aan verkeersbewegingen van tractoren en het aan- en afvoerkeer van vee. Het uitvoeren van die verkeersbewegingen is noodzakelijk voor een veehouderij en is een gevolg van dat project.

Uit het voorgaande volgt dat de gevolgen van de emissie van de verkeersbewegingen bij de verlening van een Wnb-vergunning voor een veehouderij moeten worden betrokken en

beoordeeld.

2. De Afdeling is van oordeel dat het college bij het besluit op bezwaar de weigering om handhavend op te treden tegen de bedrijfsactiviteiten terecht in stand heeft gelaten.

Op het moment waarop dat besluit werd genomen bestond voor handhavend optreden geen grond, omdat voor die activiteiten een vergunning op grond van artikel 2.7, tweede lid, van de Wnb was verleend.

Naar uit het hiervoor onder 6 overwogene volgt, moet een Wnb-vergunning voor een veehouderij worden geacht tevens te zijn verleend voor de daarmee gepaard gaande verkeersbewegingen. De beoordeling van de vraag of, zoals SLB heeft betoogd, al dan niet een onvolledige vergunning is verleend, hoort dan ook in die procedure thuis.

Hetzelfde geldt voor het betoog van SLB dat de emissie van de transportbewegingen overeenkomt met die van zes koeien en ten onrechte niet bij de beoordeling van de emissie van het bedrijf is meegenomen.

Dit betoog richt zich tegen het uitgangspunt van AERIUS 2016L dat de emissie van voertuigbewegingen op een afstand groter dan drie kilometer van Natura 2000-gebieden bij de verlening van natuurvergunningen buiten beschouwing werden gelaten. Dit betoog hoort derhalve eveneens in de procedure tot verlening van de Wnb-vergunning thuis.

Instantie: Raad van State

Datum uitspraak: 18-11-2020

ECLI: ECLI:NL:RVS:2020:2760

Zaaknummer: 201808873/1/R2

Wetsartikelen: 2.7 lid 2 Wnb